

Slovenské ZVESTI

Informácie o aktivitách slovenskej komunity v Melbourne

Profil z komunity	1-3
Rozkvet mesta Levice	6-7
Zo stola výboru	11

Ročník X

Číslo 3/2021

Vydáva ASAV, PO Box 263, Kew

www.asav.org.au

SLOVENSKO - MOJA KRAJINA

Slovensko, ty si krásna krajina,

Si moja rodná domovina.

Krásne i tie hory, lesy,
Ďakujem kraj môj, že si.

Krásne i tie Tatry,

Sťa obraz prestretý,

Tu som sa narodila, tu chcem
aj žiť,

Boha za teba velebiť.

A tá naša slovenčina,

Pozná ju každá malá dedina.

Naše nárečia sa zjednotili
A nový jazyk vytvorili.

Každý, keď Slovenskom
prechádza,

Všade samé krásy nachádza.

Slovensko krásna krajina je,
O tom každý, aj malý, Slovák
vie.

Za Slovensko dnes ďakovať
chcem,

Že som sa tu narodila, že žiť
tu smiem.

Na Slovensko vždy hrdá
budem,

Že je to kraj krásny nikdy
nezabudnem.

Zdroj: autor biankadz - Básničky.sk

PROFIL Z KOMUNITY

Patrik Polcer – Moja austrálska skúsenosť

Už je to viac ako jeden a pol roka, čo som sa po troch rokoch a siedmich mesiacoch vrátil zo svojho študijného pobytu v Austrálii. Dnes môžem povedať, že to bola jedna z najväčších skúseností môjho života. Hovorí sa, že život v zahraničí dá človeku veľkú facu a naučí ho, ako veci skutočne fungujú. V mojom prípade by som povedal, že som dostal bombu medzi oči. S myšlienkou vyskúšať si život v zahraničí som sa pohrával na vysokej škole celkom dlho. Väčšiu časť prázdnin som trávil na Slovensku kvôli basketbalovým povinnostiam a v ich záľube a nie v zahraničí, ako niektorí moji spolužiaci. Vždy ma ich reči inšpirovali k tomu, aby som sa jedného dňa šiel do sveta pozrieť aj ja.

A tak sa aj stalo. Pár mesiacov po inžinierskych štátniciach som sadol na "prvé" lietadlo a pristál veľmi ďaleko od domova a mojej komfortnej zóny, v Melbourne. Plný elánu z nového začiatku, ale aj veľmi naivný a tvrdohlavý. No cieľ bol jasný, zažiť, vyskúšať, vidieť, ochutnať a ovoňať nové, doposiaľ nepoznané.

Ako som tak spoznával Melbourne, všetky tie nové reštaurácie a chute, s mojím spolubývajúcim z Číny, Čengom, tak som na ulici započul slovenčinu. Takto som spoznal Lukáša, aktuálneho predsedu ASAV, s ktorým sme v kontakte až do dnes. Vďaka mojej tvrdohlavosti a naivite mi veľmi rýchlo došli našetrené úspory a bez práce neboli moje vyhladky na ďalšie zotrvanie v Austrálii priaznivé. Začal som zvažovať odchod, aj keď som si to nechcel priznať. Som totiž človek, ktorý nerád prehráva, alebo sa vzdáva.

V tom čase som sa rozhodol stať sa dobrovoľníkom pre basketbalový klub, ktorý hrá najvyššiu austrálsku ligu - Melbourne United. Úprimne, cítil som sa ako ryba vo vode a hneď prvý zápas som sa spoznal s ľuďmi z firmy MSF Sports, ktorí boli partneri klubu a zabezpečovali basketbalový kôš a kurt pre vonkajšie divácke aktivity. Od toho dňa som vedel, že tie roky boli na niečo dobré a pochopil som, kam patrí. Okrem iného som sa spoznal s Milom, Slovákom žijúcim v Sydney, s ktorým som začal robiť na IT projektoch.

Takto som si postupne privyrábal na školné a aj na živobytie a budúcnosť vyzerala jasnejšie. No stále to nestačilo na štandard, ktorý som mal. Prijal som teda ponuku od Milana Urbana a niekoľko mesiacov som býval u neho. Milan, ako ho všetci poznáme, mi porozprával svoj životný príbeh, aj dvakrát, a neskôr som s ním urobil rozhovor pre Slovenské zvesti, ktoré som pomáhal graficky upravovať. Po niekoľkých mesiacoch sa mi ozvala Marta Kapusta, pani Marta ako ju voláme, ktorá mi okrem bežných zvestových záležitostí zvestovala aj to, že sa jej uvoľnila izba pre študentov, a či by som nemal záujem stať sa Lukášov spolubývajúcim. Ani na moment som neváhal a ponuku som prijal.

V tom čase som si upevňoval pozíciu pre MSF a postupne som sa vypracoval na Event managera. Dostal som na starosť prenájom basketbalových zariadení po celej Austrálii. Vďaka ďalším Slovákom, Janke a Martinovi, som spoznal basketbalového trénera Dana, Američana s maďarskými koreňmi, vďaka ktorému som mal možnosť trénovať decká na rôznych školách,

Pod basketbalovými košmi, tam sa Patrik Polcer cíti ako doma.

v rôznych kluboch, ale aj na kempoch počas školských prázdnin.

Ako tak čas išiel, v lete 2018 sa nám s MSF podarilo podpísať partnerstvo s národnou basketbalovou ligou, ktorá začala organizovať 3x3 turnaje po Austrálii. Presne také turnaje, ktoré som každé leto organizoval na Slovensku. Od turnaja k turnaju som sa s ľuďmi z NBL spoznával viac, a tým sme upevňovali partnerstvo. Stal som sa akýmsi spojovateľom MSF a NBL. Okrem štandardných povinností, ako je príprava kurtov a košov, som sa stal court managerom počas samotného podujatia. Vráťane PRO tour zastávok, sme organizovali aj FIBA 3x3 Sydney Challenger, ktorý patrí v hierarchii svetových podujatí ku kvalifikačným turnajom na svetové Master turnaje. Turnaja v Sydney sa zúčastnilo aj družstvo z Čiech, ktoré neskrývalo prekvapenie na tvárach, keď počulo "rodný" jazyk. Na väčšinu podujatí, ktoré som pomáhal organizovať po celej Austrálii, som si na pomoc zvykol volať krajanov, ktorí vždy odvedli prácu veľmi dobre.

V roku 2018 sa mi po 18 mesiacoch podarilo vycestovať na mesiac späť

na Slovensko. Tu som mal možnosť stretnúť sa s rodinou, kamarátmi, ale aj inými známymi, najčastejšie pri poháriku môjho obľúbeného nápoja, Jamesona. Výnimkou bola iba špeciálna udalosť, kvôli ktorej som prišiel, svadba mojich dobrých kamarátov Dizzy a Maroša, tam, ako to býva zvykom, tiekla domáca potokom. Celé to bolo veľmi príjemné a návrat späť do Austrálie bol ťažký, no o to viac som sa tešil na nové výzvy, ktoré predom mnou stáli.

Pre MSF som nerobil iba eventy. Pamätám si, ako sme raz počas eventu s mojím šéfom Davidom mali debatu, ako by bolo skvelé, keby sa dizajny basketbalových kurtov, ktoré firma predáva do záhrad rodinných domov, nerobili v grafickom programe, ale napríklad v nejakej aplikácii. Tu som využil skúsenosti, ktoré som získal na projektoch s Milom a naprogramoval som prvý skript, do dnes už veľmi komplexnej aplikácie, ktorú do dnešných dní stále vylepšujem.

Rok 2019 považujem za zlomový v mojom pobyte v Austrálii. Škola, vyše šesť desiatok eventov, vytvorenie dvoch zásadných

modulov do aplikácie a ako Competition manager som zastrelil 3x3 PRO Tour a aj prvé majstrovstvá Austrálie v 3x3 basketbale. Dokonca som sa stal aj členom výboru ASAV, čo bolo pre mňa veľkou poctou. Dnes ale viem povedať, že som si toho naložil na svoje plecia viac, ako bolo únosné. Tým som sa stal pre svoje okolie "toxickým" človekom, ktorý nebol nápomocný, ale viac škodil.

To všetko som si uvedomil až v januári 2020, kedy som sa rozhodol dať si pauzu od Austrálie, nadýchať

sa čerstvého horského vzduchu na Slovensku a potom sa vrátiť späť. Lenže ako sa hovorí, človek mieni a pán Boh mení. Asi nikomu netreba vysvetľovať dôvody, pre ktoré sa aktuálne nedá dostať späť do Melbourne. A to je aj môj prípad. A určite sa pýtate čo ďalej? V tomto sa riadim dvoma prísloviami: "Netreba sa veľmi zamýšľať nad budúcnosťou, tá príde čoskoro" a moje najobľúbenejšie - "Všetko sa deje z nejakého dôvodu".

Na záver by som chcel všetkým zaželať veľa zdravia a silnej vôle v

týchto neľahkých časoch. Verím, že Vám môj príbeh ukázal aj inú stránku života v Austrálii.

Chcel by som sa z najúprimnejšieho srdca poďakovať každému, kto bol akoukoľvek súčasťou tejto mojej životnej cesty. Asi sa nedalo spomenúť každého, nakoľko som spoznal naozaj mnoho skvelých ľudí a bez ohľadu, či som s nimi prešiel kus cesty, dali si pivo a klobásu, alebo sa len pozdravili a prehodili pár viet tak verte, že to pre mňa znamenalo naozaj veľa.

Text a fotografie: autor

Helenka

Takmer obyčajný príbeh o neobyčajnej žene

Úplne neplánovane som sa dostala do Radošinského naivného divadla v Bratislave na predstavenie folklórneho muzikálu Helenka v podaní ochotníckych hercov, spevákov a tanečníkov z Komárna. Volajú sa Slovenskí REBELI a ich predstavenie je balzam na dušu v dnešnom svete perfekcionizmu na úkor uchovávanía si historických faktov a realizmu. Príbeh Helenky je založený na skutočnom príbehu.

Predstavenie uviedol jeho autor Jozef Černek. Muzikál Helenka je inšpirovaný osudom jeho starej mamy, podľa jeho slov, neobyčajnej ženy. Hra nie je z produkcie RND, aj keď na jeho predstavenie pozýva Stanislav Šteпка, ale dalo by sa očakávať, že keďže je pre tvorcov ideálom a je zrejme, že spĺňa jeho vkus a nároky.

Muzikál nás prevedie cez dianie celého storočia, ale sú v ňom najmä osobné zážitky a veľa lásky. Osud tejto milovanej babky je celý

vytancovaný a vyspievaný. Napriek jej ťažkému životu je toto predstavenie radostné, úprimné, tlmočené jej vnukom. Helenka prišla o prvé dieťa, majetok, musela sa vystahovať, ale láska a rodina jej pomohli zvládnuť všetky ťažkosti.

Heslo autora tejto hry Jozefa Černeka „Rodina je všetko“ hovorí, že súdržná rodina dokáže naozaj veľa urobiť a prekonať množstvo problémov. Súbor Slovenskí REBELI je známy folklórnymi, muzikálmi, v

ktorých sa inšpiruje tancami, pesničkami, obradmi a tradičnými zvykmi z rôznych oblastí Slovenska. Úroveň predstavenia je nad očakávanie od ochotníckeho súboru.

Muzikál Helenka má veľký úspech a na predstavení, ktorého som mala možnosť sa zúčastniť, boli herci odmenení srdečným a dlhotrvajúcim potleskom. Vďaka za úžasné zážitky.

Text: Marta Kapusta

Michal Miloslav Hurban

*Slovenský národný buditeľ,
evanjelický kňaz, básnik,
jazykovedec a predovšetkým
reprezentant slovenského národného
hnutia v 40. rokoch 19. storočia spolu
so Štúrom a Hurbanom.*

Michal sa narodil 22. septembra 1811 v stredoslovenskej dedinke Rakša pri Turčianskych Tepliciach. Do skromnej roľnícko-mlynárskej slobodníckej rodiny. Svoje ranné študijné roky strávil v rodnej Rakši, neskôr v Mošovciach, na gymnáziu v Rožňave a napokon v Banskej Bystrici. Práve tu ho ovplyvnilo presvedčenie profesora literatúry Kocha o slovenčine ako pramatke slovanských jazykov. Potom v rokoch 1829 až 1834 pokračoval štúdiom teológie na evanjelickom kolégiu v Prešove a v Bratislave. Počas štúdia v Bratislave pracoval v Spoločnosti reči a literatúry československej, pričom bol taktiež na určitú dobu podpredsedom spoločnosti.

Svoje teologické vzdelanie završil vo Viedni, kde bol v roku 1837 vysvätený za kňaza a nasledujúcich niekoľko rokov pôsobil ako evanjelický farár v Liptovskom Mikuláši, kde sa aj napokon usadil. Počas svojho pôsobenia navrhol vydávať poučné a náučné časopisy ako Krasomil, Vedomil tatranský, Slovenské noviny či Slovenská včela. Bol spolutvorca Prosbopisu liptovského seniorátu o znovuzriadenie Katedry reči a literatúry československej na lýceu v Bratislave.

V roku 1840 sa stal dekanom liptovského seniorátu a vyslancom na dištriktuálne konventy. O rok neskôr sa už ako dekan zúčastnil

Michal Miloslav Hurban pochádzal z Turca.

posolstva slovenských evanjelických vzdelancov k rakúskemu cisárovi. V lete roku 1843 sa stretol so Štúrom a Hurbanom v Hlbokom, kde spolurozhodoval o podobe spisovnej slovenčiny, a taktiež o vydávaní slovenských novín. Na ďalšej schôdzi, zvolanej tentoraz do Liptovského Mikuláša v auguste 1844, založili kultúrno-vzdelávací spolok Tatrin a Hodža sa stal jeho prvým predsedom.

Počas revolúcie v rokoch 1848 – 1849 mal Hodža veľkú zásluhu na uskutočnení schôdze národovcov v máji 1848 v Liptovskom Mikuláši. Tu v prítomnosti Štúra a Hurbana bolo schválených 14 bodov Žiadosti slovenského národa, obsahujúce návrhy na riešenie postavenia slovenského národa v rámci Uhorska. Po vyhlásení stanného práva, ktoré bolo priamou reakciou na žiadosť, sa ako popredná osobnosť národného odboja rozhodol odísť do Prahy, aby sa vyhol policajnému stihaniu. Tu sa aktívne zúčastnil na rokovaniach

Slovenského zjazdu a zapojil sa do letných príprav na ozbrojené slovenské povstanie. Stal sa členom prvej Slovenskej národnej rady, taktiež bol i aktívnym účastníkom slovenských dobrovoľníckych výprav v rokoch 1848 – 1849 po boku cisárskych vojsk, hoci nesúhlasil so Štúrom a Hurbanom, aby sa veci riešili otvoreným vojenským konfliktom.

Po porážke maďarského povstania v roku 1848 sa vrátil do Liptovského Mikuláša kde sa stal stolíčným notárom Liptovskej župy. Nesúhlasil však s prítomnosťou maďarských kruhov, čo vyústilo do jeho rozhodnutia vzdať sa úradu a pokračovať novými akciami v národnobuditeľskom programe v cirkvi, v spoločnosti a kultúre. To mu však prinieslo len nové konflikty a dokonca i fyzické útoky. V rokoch 1863 až 1867 bol zakladajúcim členom a členom výboru Matice slovenskej.

V jeho neskoršom veku sa stal vikárom parentálnej evanjelickej cirkvi v Martine, a vďaka svojej kritike cisárskeho nariadenia o usporiadaní cirkevných pomerov sa dostal do priameho konfliktu s cisárskym dvorom až bol napokon suspendovaný a nútený opustiť faru. Od roku 1867 žil na penzii v exile v Tešíne, kde sa už venoval iba literárnej činnosti. Začiatkom roka 1870 ochorel a krátko nato i zomrel. Pochovaný bol v Tešíne, no v roku 1922 boli jeho pozostatky z Tešína prevezené do Liptovského Mikuláša.

Zdroj: Wikipedia, Editoval: Lukáš Pajánk

NAŠE SLOVENSKO

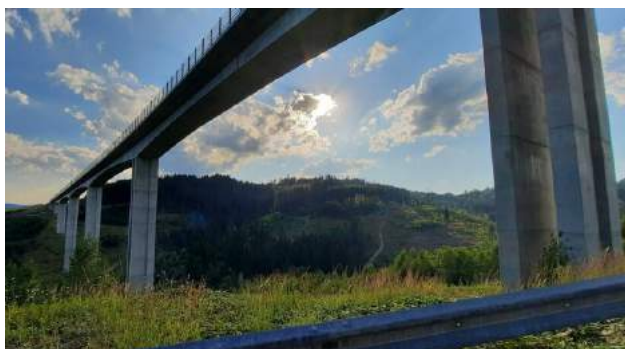
Trojmedzie, miesto, ktoré spája

V jednom okamihu stáť v troch štátoch súčasne. Takú možnosť ponúkajú miesta známe ako trojmedzia – v jednom bode sa tu stretávajú hranice troch krajín. Na svete ich je viacero, existujú však aj krajiny ako Japonsko, Dánsko či Portugalsko, ktoré takýto hraničný bod nemajú. Naopak, my na Slovensku ich máme hneď päť – v Moravskom Svätom Jáne, v Čunove, v Malých Trakanoch, v Novej Sedlici a v obci Čierne.

Práve do katastra obce Čierne, kde sa stretávajú hranice Slovenskej, Českej republiky a Poľska, sme nazreli tentoraz. Samotný bod stretu troch štátov sa nachádza koryte potoka a zároveň je stredom pomyselné kružnice, prechádzajúcej cez tri žulové monolity – každý v jednej z troch susediacich krajín. Tieto monolity spolu vytvárajú rovnoramenný trojuholník a v roku 1995 boli pri ich stavbe do podstavcov vložené pamätné dokumenty doby, konkrétne mince, noviny či rôzne listiny.

Návštevníkom, ale i účastníkom rôznych tunajších podujatí, sú k dispozícii dva altánky – na českej a slovenskej strane. Z česko-poľskej hranice je prístup k Trojmedziu bezproblémový, zabezpečujú ho schody i bezbariérový asfaltový chodník. Horšie to je s prechodom na slovenskú časť.

Do roku 2016 prepájal slovenské územie so zvyšnými dvoma drevený most, ktorý ale museli pre jeho značné opotrebovanie odstrániť. Aktuálne informácie však hovoria o pripravovanej spolupráci obce Čierne s poľskou gminou Istebna pri obnove mosta, takže čoskoro azda budú môcť návštevníci opäť slobodne prechádzať z jednej krajiny do druhej.

Najvyšší most v strednej Európe sa objaví aj v akčnom seriáli.

Návštevníci Trojmedzia si môžu oddýchnuť v altánku.

Hoci obyvatelia každej z obcí hovoria iným jazykom, spája ich goralské nárečie i množstvo podujatí, ktoré sa na Trojmedzí konajú. Športovcov stretnete na turistickom pochode cez Tri štáty Európy či na Goralskom maratóne, veriaci sa zúčastňujú spoločnej eucharistie slávanej biskupmi z troch diecéz, pohodu a zábavu tu zažijete napríklad pri stavaní mája či slávení Silvestra. Labužníkov poteší najmä česká obec Hřčava, ktorá priamo na Trojmedzí disponuje miestnou Syrárnou či neďalekou útulnou kaviarňou Hospůdka na Vyhliďce.

V uplynulých rokoch sa stalo tunajšie územie ešte o čosi špeciálnejším. V tesnej blízkosti Trojmedzia, popri slovenskej hranici, totiž prechádza novovybudovaná diaľnica D3. Jej súčasťou je i 84 metrov vysoký most, ktorý ihneď získal prvenstvo nielen medzi najvyššími mostmi na Slovensku, ale aj v strednej Európe. Diváci streamovacej služby Amazon si ho dokonca budú môcť vychutnať na televíznych obrazovkách – počas tohtoročného augusta sa na tunajšom diaľničnom úseku totiž nakrúcal akčný americký seriál Jack Ryan.

A kade sa vydať, ak by ste sa rozhodli toto zaujímavé geografické miesto navštíviť? Z českej strany vedie na Trojmedzie asfaltová cesta z centra obce Hřčava, rovnako z poľskej Istebnej. Z Čierneho sa ponúkajú dve trasy – popod spomínaný diaľničný most po modrej značke alebo prechod na českú stranu a následne sa napojenie na žltú turistickú značku vedúcu z Hřčavy až priamo na unikátne trojhričníčné, trojjazyčné a predsa spájajúce miesto.

Text: Dominika Mariňáková, foto: Lucia Palicová

Rozkvet mesta Levice

Rok 2020 pre mnoho slovenských miest znamenal prázdne ulice a podniky. V mnohých prípadoch však regionálny rozvoj a úprava okolia naďalej pokračovala. Výnimkou v tom neboli ani Levice. V posledných rokoch sa v tomto meste začali nielen zamestnanci, ale aj občania podieľať na výnimočnom rozvoji mesta. V nasledujúcom článku si v krátkosti povieme o histórii tohto mesta, jeho postupnom rozkvetu a modernizácii.

Praveká a staroveká história mesta Levice

História mesta Levice sa začala písať pred približne 6000 rokmi, kedy sa tu nachádzal roľnícko-pastiersky ľud. O tomto hovoria archeologické nálezy volútových nástrojov z roku 1950. Neskôr na toto územie prišli Skýto-Trákovia z juhoruských stepí, ktorých ako prvú etnickú skupinu poznáme po mene. Boli to vynikajúci železiari, ktorých povolanie sa zachovalo až do 19. storočia. Neskôr na toto územie prišli Kelti, ktorí boli veľmi zruční roľníci. V tomto období sa už platilo za predmety platidlom, kovovou mincou. Až približne v 5. storočí sa na území Levíc usadili prví Slovania. Po zániku Veľkomoravskej ríše sa do Levíc usadili Maďari.

Dominanta Levíc, hrad

Prvá písomná zmienka mesta Levíc pochádza z roku 1156, v ktorej sa píše o tom ako arcibiskup z Ostrihomu posvätil faru v dedine Bratka, ku ktorej pričlenili obec Leua (Levice). Dominantou Levíc je aj Levický hrad, ktorý bol postavený v 13. storočí. Hrad a jeho pevnosť neslúžili však na ochranu Leua (Levíc), ale na ochranu stredoslovenských banských miest, ktoré boli od počiatku existencie veľmi unikátnym a špeciálnym

Súčasná podoba mesta Levice.

regiónom. Leua aj spolu v hradom takmer dočiahli na úpätie Štiavnických vrchov, odkiaľ mala obrana vynikajúci výhľad na situáciu. V tomto období vznikla už časť pod hradom nazývaná Veľké Levice alebo Nové Levice, ktoré sú predchodcom dnešného mesta. Levice sa vďaka tomuto hradu preslávili v 16. storočí ako kráľovské mesto, vďaka tomu, že titul kráľovský bol udelení práve hradu. Levický hrad patril k 15. Najdôležitejším protitureckým opevneniam. V 18. storočí, po oslabení armády a presile Turkov, kapitán levický hrad Turkom odovzdal. Panovanie Turkov v Leviciach netrvalo dlho, nakoľko ich nečakaným útokom vojsko Levického hradu aj s ľuďmi porazilo.

Pevnosť levického hradu bola úplne zničená po povstaniach proti Rákocziemu a rozsiahlemu požiaru. Nikdy však tento hrad neprestal plniť úlohu dominanty mesta a v súčasnosti sa v hrade nachádza významné Tekovské múzeum, konajú sa každoročne Hradné Dni mesta Levice a iné kultúrne udalosti.

Levice a dôležitosť poľnohospodárstva

V 19. storočí sa Levice stali významným poľnohospodárskym regiónom. Vďaka

svojej vhodnej polohe a kvalitnej pôde, Levice patrili medzi hlavné poľnohospodárske regióny vtedajšieho Rakúsko-Uhorska. Levice boli taktiež aj obchodným uzlom, nakoľko na nachádzali medzi banickými mestami, Dolnými Uhrami (teraz Maďarsko) ale aj kráľovskou Bratislavou. V tomto období začal aj rozvoj ľudového školstva a rozkvet meštianskeho životného štýlu. V Leviciach v tomto období existovali dve významné a bohaté rodiny, ktoré sa zaslúžili o veľký rozvoj tohto mesta. Rodina Leidenfrostovcov a Schollerovcov. Investovali do rozvoja poľnohospodárstva, založili liehovar, parný mlyn, tepelne a taktiež vinárstvo.

Putovanie za vínom

Levice sa v 19. storočí stali významnou vinárskou oblasťou. Nachádzajú sa na úpätí pahorkatiny, občas je možné nájsť aj ruiny stredovekého kráľovského levického hradu. Vinárstvo je populárne nielen v samotnom meste ale aj v priľahlých obciach, ako napríklad Čajkov, či Pukanec. V priľahlých lesoch je možné nájsť aj útulné vinohrádky. V súčasnosti nájdeme takmer v každom slovenskom meste známu firmu vyrábajúcu vynikajúce slovenské víno, Víno Levice.

Rovnako vďaka mestu Levice každý rok na jeseň a na jar sa organizuje edukačno-zábavné Putovanie za vinom. Návštevníci tak putujú po Levickom okrese a meste Levice po stopách vinárni, ktoré kedysi ozdobovali mesto. Rovnako na skorú jeseň sa organizujú Vinobrania v okolí Levíc, kde si návštevníci môžu pochutiť na dobrôtkach, ako napríklad Paráncie ale najmä domácim vínu.

Secesia a rozkvet meštianstva

Pred prvou Československou republikou, sa o rozvoj mesta zaslúžili najmä bohaté meštianske rodiny. Rozvoju mesta pomohla aj domáca odevná výroba a vybudovanie továrne, či otvorenie nového secesného Hotela Lev. Hotel Lev je aj naďalej dominantou mestského centra. Okrem ubytovania a reštaurácie sa tam nachádzala aj spoločenská miestnosť, kde sa Levičania chodili každú Sobotu zabávať. Rodina Schoellerovcov sa zaslúžila o skutočne rozsiahly rozvoj mesta. Levické panstvo odkúpili od Estherházyovcov a Leviciam dali novú tvár. Medzi hlavné záľuby rodiny patrilo poľovníctvo, preto aj v meste dali postaviť poľovnícku chatu Pate, ktorá mala nádhernú mestskú záhradu. Rovnako podporovali spolky, mali patronáty nad niekoľkými organizáciami a farami. Medzi ich hlavné úlohy v rámci patronátu patrilo napríklad

Schoellerov park kedysi a dnes.

dovoz dreva na kúrenie vo farách. Aj nad hlavným rímsko-katolíckym kostolom sa momentálne nachádza ich erb.

Po pozemkovej reforme po prvej svetovej vojne sa rozloha panstva zmenšila a prinieslo to vysokú nezamestnanosť, preto rodina investovala do vybudovania mlyna a snažila sa zamestnať čo najviac Levičanov. Rovnako sa zaslúžila o získanie finančnej pomoci od Československého štátu na záchranu a obnovu hradu.

Architektúra socializmu

Druhá svetová vojna zničila niekoľko vzácných budov mesta a rovnako mesto prišlo o niekoľko tisíc výnimočných Levičanov židovského ale aj slovenského a rómskeho pôvodu z dôvodu deportácie. Levice mali jednu z najväčších vojenských kasární v terajšom západoslovenskom regióne a aj obsiahle židovské geto. Práve vďaka niektorým obchodníckym židovským rodinám sa rozvíjalo školstvo, umenie a najmä vzdelávanie detí. Výnimočná synagóga bola tiež takmer úplne zničená a nastupujúci socializmus sa musel popasovať s problémom bývania.

Vyriešili to niekoľko-poschodové bytovky a výškové činžiaky, ktoré pre ľudí boli novinkou. Veľa ľudí sa v tomto období presťahovalo do príľahlých dedín. Niekoľko významných budov v centre mesta nahradili brutalistické budovy, ktoré majú rôzne slangové názvy. Napríklad v centre mesta nájdeme obchod, ktorý existuje už niekoľko desaťročí pod tou istou

značkou a volajú ho Kanárik, kvôli farebnej kompozícii a zvláštnemu tvaru. Dominantou mesta sa neskôr stalo námestie, kde sa konali niekoľko dní demoštrácie počas Nežnej Revolúcie, nakoľko námestie ponúkalo naozaj veľký priestor.

Moderný rozkvet mesta

V súčasnosti hlavným cieľom zástupcov mesta ale aj obyvateľov je prilákať mladých ľudí a ponúknuť pekné miesto na život pre rodiny. Začiatok milénia sa stretol s veľkým odporom verejnosti k zničeným budovám a socialistickým "prázdny" miestam. Eliminovať tieto prázdne alebo zničené miesta je prioritou pre mesto.

Vďaka niekoľkým zanietením občanom a aj finančnej podpore štátu a EÚ sa obnovila židovská synagóga. Momentálne je to nádherný, elegantný priestor pre kultúrne akcie a niekoľkokrát tam hostia aj medzinárodné súťaže v rôznych sférach umenia, výstavy ale aj televízne relácie. Rovnako sa vybuďovalo aj hlavné námestie s modernými fontánami, priestorom pre stretávanie ale aj maškrtenie počas tradičného Levického jarmoku. Vďaka mladým ľuďom sa vybuďovali nové priestory na skateboarding a rôzne miesta pre podporu pohybu mládeže. Novinkou sú aj nové informačné strediská a veľa lokálnych remeselníkov.

Za najnovšiu obnovu, ktorá teší naozaj všetkých sa považuje obnova Schollerovho parku. Do fontány sa po niekoľkých rokoch napustila voda a príľahlé závoje ruží a kvetov všetkým pripadal akoby sa vrátili v čase z krásnych fotografií našich starých rodičov.

Text: Sylvia Poliakova

Nádherne remeslá na výslni

Slovensko sa oddávna mohlo pýšiť krásnymi ručnými remeslami. Kováčstvo, sklenárstvo, stolárstvo, ale aj výroba odevov, modrotlač, či tkáčstvo. Mnoho rodín v historických časoch dedilo svoje rodinné firmy a intenzívne sa venovalo zachovaniu týchto remesiel.

Domáca alebo ručná výroba nie je iba historický prežitok ale súčasný trend na poli internetového obchodovania. Aj keď remeselná výroba zažila svoj úpadok v druhej polovici dvadsiateho storočia, a najmä začiatkom milénia 2000, v súčasnosti opäť naberá na popularite. Stredisko malých remeselníkov a podnikateľov, ktorý ručne vyrábajú svoje produkty je aj internetový obchod Sashe.sk. Sashe.sk bolo založené v roku 2009 ako stránka sprostredkujúca priestor pre predaj ručne vyrobených produktov. Z počiatku fungovala ako stránka s niekoľko-desiatkami

predávajúcimi. Predávalo sa väčšinou oblečenie, či kožené výrobky.

V súčasnosti na Sashe.sk nájdete rôzne typy výrobkov. A to: oblečenie; tašky; bižutéria a zlatníctvo; hračky, oblečenie a doplnky pre deti a bábätká; doplnky do bytu; ale aj nábytok, drogeria, či

umenie. Taktiež je to najmä zdroj pre doplnky a výzdobu na svadby alebo na iné príležitosti.

Na Sashe.sk sú aj unikátne ručne vyrobené produkty, ktoré sú vyrobené tradičným spôsobom. Medzi takéto patrí modrotlač. Nádherne modrotlačové výrobky sú v podobe oblečenia, tašiek ale aj nábytku. Medzi ďalšie tradičné spôsoby, ktoré nájdete na tomto portáli sú tkané doplnky alebo domáca kozmetika.

Jednou s hlavných tém vizuálu ale aj marketingu tohto portálu je udržateľnosť a ekológia, aj preto sa v súčasnosti remeselníci tešia vysokej návštevnosti a záujmu. Pre zaujímavosť, výrobcovia Sashe rovnako často predávajú aj na miestnych trhoch alebo začínajú obliekať aj osobnosti televízie.

Zdroj: sashe.sk, Text: Sylvia Poliaková

Opitý Izidor - zákusková klasika na oslavy, sviatky i všedné dni

Suroviny

20 porcií, 100 minút prípravy,
30 minút úpravy

KAKAOVÝ KORPUS

- 150 g masla
- 150 g práškového cukru
- 4 vajcia
- 100 g mletých vlašských orechov
- 90 g polohrubej múky
- 1,5 KL prášku do pečiva
- 1 PL kakaa

ORECHOVÁ PLNKA

- 250 g vlašských orechov
- 100 g práškového cukru
- 1 balíček vanilkového cukru
- 150 ml rumu

KAKAOVÁ PLNKA

- 400 ml mlieka
- 2 ks žltok
- 1 balíček Zlatého klasu
- 4 PL kryštálového cukru
- 2 PL kakaa
- 250 g masla

POLEVA

- 100 g horkej čokolády
- 100 ml smotany na šľahanie
- + 100 g ovocného džemu (ribežový, marhuľový...)

Korpus: zmäknuté maslo vyšľaháme s práškovým cukrom a postupne zašľaháme žltky. Potom prisypeme orechy a preosejeme múku spolu s kakaom a práškom do pečiva a nakoniec do cesta už len zľahka zapracujeme sneh ušľahaný z bielkov. Cesto rozotrieme na menší hlbší plech vystlaný papierom na pečenie. Korpus pečieme v rúre vyhriatej na 180°C zhruba 30 minút. Necháme úplne vychladnúť.

Orechová plnka: z mletých orechov, cukru, vanilky a rumu vymiešame hustú plnku. Korpus potrieme džemom, naň rozotrieme orechovú plnku a plech uložíme do chladničky, aby plnka dobre stuhla. Medzitým si pripravíme kakaovú plnku: mlieko nalejeme do rajnice a rozhabarkujeme v ňom zlatý klas, žltky, kakao, cukor a za stáleho miešania uvaríme hustý puding, ktorý zakryjeme fóliou a necháme úplne vychladnúť. Zmäknuté maslo vyšľaháme v miske a postupne doň zašľahávame vychladnutú kakaovú zmes, ktorú následne natrieme na orechovú plnku a koláč vrátime naspäť do chladničky. Zákusok nakoniec polejeme čokoládovou polevou, ktorú sme vmiešali z nasekanej čokolády a zahriatej smotany. Koláč dáme späť do chladu a neskôr krájame na rezy.

Zdroj: recepty.sk

Čo robíme v SDB

Druhý štvrtrok v našej školičke sa niesol v znamení príprav na vystúpenie na Deň zahraničných Slovákov v Sokole. Vzhľadom na pretrvávajúcu pandémiu táto akcia bola preložená na jeseň 2021. Naše detičky spolu s pani učiteľkami však aj napriek tomu poctivo pripravovali pásmo pesničiek a divadielko o Kozliatkach s pani učiteľkami. Najstarší žiaci sa zase venovali životu a posolstvu Milana Rastislava Štefánika. Pri príležitosti 141. výročia jeho narodenia takto chceli vzdať hold a úctu tomuto nášmu veľikánovi. Veríme, že detičky budú mať príležitosť tento krásny program čoskoro odprezentovať na najbližšej komunitnej akcii a ich tvrdá práca a príprava bude odmenená zaslúženým potleskom.

Po školských prázdninách sme sa všetci tešili na tretí štvrtrok, a hlavne na to, že sa uvidíme v našej školičke v „Hawthorn Community House“. Situácia nám to však nedovolila a museli sme v polovici júla vyučovať opäť virtuálne. Vďaka kreativite a flexibilitě našich pani učiteliek pokračujeme vo vyučovaní každú sobotu dopoludnia. Tešíme sa, že sa aspoň takýmto spôsobom môžeme stretávať s detičkami a prehlbovať tak lásku k nášmu krásnemu jazyku a kultúre. A zároveň tým aj utužovať vzájomné vzťahy medzi detičkami.

Tretí štvrtrok sa nesie v znamení tém o ľudskom tele a zdravej životospráve. Pani učiteľky sa snažia zaujať deti ich prípravami a motivovať ich tak k rozprávaniu, či už prostredníctvom pesničiek, básničiek, rôznych zaujímavých pracovných listov alebo prezentácií.

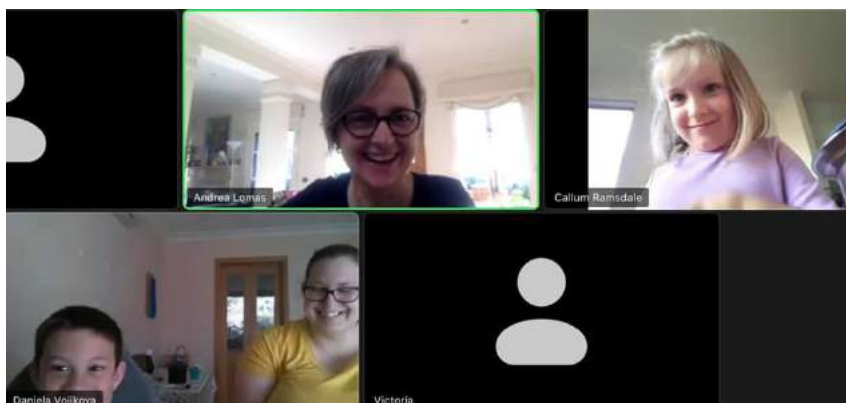

Z vyučovania naživo sme sa tešili, netrvalo však dlho. Znovu sme sa presunuli do online priestoru.

V našej školičke sa venujeme aj aktuálnym témam vo svete a na prelome júla a augusta to boli dlho očakávané Olympijské hry 2020. Naši študenti nám porozprávali o športových disciplínach, na ktoré sa budú určite pozeráť a tiež ktorým krajinám budú najviac fandiť. Naše učiteľky intenzívne komunikujú s rodičmi žiakov a deň vopred posielajú zadania, ktoré budú preberané na najbližšej hodine. Detičky tak majú šancu sa oboznámiť s preberaným učivom, čo im dáva príležitosť intenzívnejšie a aktívnejšie sa zapájať do vyučovacieho procesu.

V neposlednom rade sme sa snažili aj o nácvik nášho už spomínaného programu, samozrejme virtuálne. Keďže väčšina našich detičiek rada vystupuje, chceli sme náš program odprezentovať na školskom koncerte, ktorý sa mal uskutočniť 7. augusta pri príležitosti 9. výročia založenia Slovenskej školy v Melbourne. Aj táto milá akcia na nás čaká neskôr z dôvodu pretrvávajúceho lockdown-u vo Viktórii. Už teraz sa nevieme dočkať, kedy budeme mať príležitosť naše prestavenie odhrať a spoločne tak osláviť „narodeniny“ našej školy.

S úsmevom ide aj učenie ľahšie.

Okrem intenzívnej prípravy pomôcok, materiálov a pracovných listov na vyučovanie sa naše pani učiteľky venujú aj vypracovaniu učebných plánov na akreditáciu 2022-2025. Všetkým, čo sa podieľajú na príprave dokumentov, podkladov a materiálov patri obrovské ĎAKUJEM.

Radi by sme dali aj do pozornosti, že dňa 26.-27. júna 2021 sa uskutočnil prvý kongres pedagógov slovenčiny vo svete. Išlo o online

stretnutie odborníkov v oblasti vyučovania slovenského jazyka. Nora Kovarčíková odprezentovala školy a školské kluby pôsobiace v Austrálii a na Novom Zélande. Hlavne porozprávala o pôsobení a aktivitách našej slovenskej školičky v Melbourne ostatným zúčastneným učiteľkám pôsobiacim v slovenských školách po Európe, Amerike a Kanade.

Dúfame aj naďalej, že sa učiteľky koncom septembra 2021 budú môcť zúčastniť prvého oficiálneho

metodického školenia v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. v prípade pretrvávajúceho lockdown-u bude školenie prebiehať virtuálne. Pôjde o metodické školenie, na ktorom sa zúčastnia všetky učiteľky pôsobiace v slovenských školách v Austrálii a na Novom Zélande.

Text: Zuzka Bogárová, Foto: Norika Kovarčíková

Preberali sme aj tému zdravej životosprávy.

DETSKÝ KÚTIK

JAR JE TU

Snežienky a koralušky
vítajú jar pomalúčky.
Sladka ľalú berú sneh,
chladnej zimy vonu niet.

Pieliši ľadovčičky,
sadneme si na ľančičky.
Pozrajeme zvončeky,
ako majú mláďatka.

Všetky hračky, všetké spieva,
pretože sa prebúdza.
Zelená sa zahradza,
to je ale porada.

Jar je škvička, všetci vieme,
na zimu rýchlo zahubáme.
Preocievny pápary,
jar nám úsmev vyčarí.

Sprejeme na melódiu známej
ľahovej piesne
Páči, páči

Autor textu:
Danka Vitálová

NASEDETICKY.SK

JARNÁ PIESEŇ

NASEDETICKY.SK

Zo stola výboru

Zo schôdze výboru

• Tretia schôdza výboru sa konala 17. mája 2021 virtuálne cez Zoom. Členovia schôdze preberali témy týkajúce sa návrhov na nové logo asociácie ASAV; vytvorenie a možnosti potenciálnej elektronickej platby na akciách združenia; a organizáciu Dňa Slovákov žijúcich v zahraničí.

• S poľutovaním sa dlho očakávaný Deň Slovákov žijúcich v zahraničí musel zrušiť a to z dôvodu prevládajúcej pandemickej situácie a prísnych vládnych opatrení vo Viktorii. Každoročné oslavy sa tentoraz odložili na jar (austrálska, poz.red.) 2021. Detičky v Slovenskej škole však naďalej pokračujú v prípravu vystúpenia a veríme, že túto obľúbenú akciu budeme môcť čoskoro opäť zorganizovať.

• Nové Logo ASAV a jeho návrhy sa naďalej prehodnocujú a v prípade záujmu sa prijímajú návrhy. Rovnako sa zhodnotilo aj vyučovanie v Slovenskej detskej besede a neuveriteľná flexibilita učiteliek aj rodičov.

Podakovania

• Týmto patrí vďaka a úcta učiteľkám za flexibilitu a udržiavanie nadšenia pre našu školu aj virtuálne. Rovnako patrí vďaka aj rodičom, ktorí sa ochotne podieľajú na tejto výučbe.

• Ďakujeme Veľvyslanectvu Slovenskej republiky v Canberre za sprístupnenie niekoľkých klasických slovenských filmov počas filmových večerov. Krajania si tak mohli po zaregistrovaní pozrieť v pohodlí v

domácnosti niektoré slovenské filmové perly.

• Taktiež ďakujeme Miriam Fletcher za výrobu kreatívnych plagátov pre našu komunitu.

• V prípade otázok a pripomienok, ako aj záujmu o členstvo v ASAV, kontaktujte nás na našej webovej stránke asav.org.au.

Ďakujeme.

Oznamy

V prípade záujmu o prispievanie článkov do nášho časopisu, prosím neváhajte nás kontaktovať prostredníctvom našej webovej stránky asav.org.au. Veľmi radi medzi sebou privítame nových prispievateľov.

Slovenský tábor 2021

Všetci sa už tešíme na tohoročný Slovenský tábor intenzívnej výučby slovenčiny - 26.-28.11.2021, ktorý sa z dôvodu pandémie minulý rok nekonal. Bližšie informácie ku konaniu tohoročného tábora vám dáme včas vedieť.

Vedenie Slovenská detská beseda Melbourne

Kalendár plánovaných podujatí

OKTÓBER - DECEMBER 2021

3. október	Piknik v prírode – varíme guláš	11.00
26.-28. november	Slovenská detská beseda – tábor Phillip Island	14.30
5. december	Mikulášsky piknik	11.00

INZERCIA A OZNAMY

WEBSTRÁNKA VEĽVYSLANECTVA

www.mzv.sk/canberra je naďalej hlavnou stránkou, ktorú veľvyslanectvo aktualizuje a nachádzajú sa na nej dôležité informácie.

Všetky konzulárne informácie prosím adresujte na
cons.canberra@mzv.sk

Vysielanie v slovenskom jazyku si môžete naladiť každú nedeľu večer od 19.00 do 20.00 na SBS2 FM.

Vysielanie je možné počúvať aj na internete na stránke
www.sbs.com.au/slovak

ZASV a SDB hľadajú kvalifikované učiteľky materskej školy a prvého stupňa základnej školy.
INFORMÁCIE - slovaklittleschool@gmail.com

**Preklady & tlmočenie
do slovenského jazyka**

Nora KOVARČÍKOVÁ
nkovarcikova@gmail.com
+61 432 636 578

NAATI akreditovaná
prekladateľka & tlmočníčka
pre slovenský jazyk
9 Athlstone Road
3754 Doreen VIC, Austrália

**Easy
Peasy
Removals**

0431 74 74 11
info@easypeasyremovals.com.au

S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

**Slovenská detská beseda
v Melbourne**

SLOVENSKÝ JAZYK
VÝUČBA V ŠKOLSKOM ROKU 2021 OD SOBOTY 30.1.

Hawthorn Community House
32 Henry Street, Hawthorn

Deti od 14.30 - 17.30
Dospelí od 15.30 - 17.00

Trieda detí predškolského veku 5-7 rokov	Trieda detí školského veku 8-15 rokov
Trieda maloletých detí 2-4 roky	Trieda dospelí začiatocníci a pokročili

V prípade záujmu nás kontaktujte
email:
slovaklittleschool@gmail.com
Marta Kapustová: 0437 699 690
Nora Kovarčíková: 0432 636 578

Redakčná rada: Lukáš, Janka, Sylvia a Marta

Korekcie: Norika Kovarčíková

Grafická úprava – Dominika Mariňáková

Zodpovedný – Výbor ZASV

Ročník X.

Komunitné oznamy budú inzerované zdarma. Dary na produkciu Slovenských Zvestí sú vítané.

Slovenské zvesti sú vydávané za podpory Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.

RADIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Z Bratislavy do celého sveta!

"Tu Bratislava! Vysielame pre všetkých Slovákov žijúcich v zahraničí.

Prinášame vám správy, zaujímavosti, reportáže, aktuality.

Denne zo Slovenska, ideme do celého sveta!

Milí priatelia, stanťe sa spolutvorcami vysielania, ktoré pripravuje Radio Slovakia International. Napište nám o vašich podujatiach, aktivitách, ale aj o zaujímavých osobnostiach žijúcich vo vašom

okolí. Na korešpondenciu od vás sa tešíme na adrese:

ingrid.slaninkova@rozhlas.sk